

Παραχωρησιούχο δια του Κατασκευαστή μέσα στο χρονικό διάστημα που θα ορίζει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών δεν θα απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες, από την παρούσα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την εκτέλεση τέτοιων μικρής έκτασης εργασιών.

18.5.2 ΒΠΕ_{ΤΕ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που οποιοδήποτε Τοπικό Έργο το οποίο έχει τεχνική ή/και λειτουργική αυτοτέλεια, αποπερατώνεται.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης της ΒΠΕ_{ΤΕ} εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (a) έως και (i) του Άρθρου 18.5.1, με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (a), (b) και (c) συντέμνονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και πέντε (5) ημέρες αντίστοιχα.

18.5.3 ΒΠΕ_{ΑΤΠ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που έχει επιτευχθεί οποιαδήποτε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΑΤΠ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.5.4 ΒΠΕ_{ΧΣ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Χρηματοδοτικής Συμβολής είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που προβλεπόμενο Ορόσημο σύμφωνα με το Άρθρο 7.2.3. έχει επιτευχθεί.
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΧΣ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.5.5 ΒΠΕ_{ΣΕ}

- (a) Βεβαίωση Περάτωσης Συμπληρωματικών Εργασιών είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό στις περιπτώσεις του Άρθρου 18.4.3 (v).
- (b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης Β.Π.Ε._{ΣΕ}, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 18.5.2 (b).

18.6 Συμπληρωματικές Εργασίες

- 18.6.1** Για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών που δεν προβλέπονται στην παρούσα σε σχέση με το Έργο Παραχώρησης ή/και τα Τοπικά Έργα (οι «**Συμπληρωματικές Εργασίες**») στον Παραχωρησιούχο, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτέλεσης δημοσίων έργων, για συμπληρωματικές εργασίες στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων.

Συμπληρωματικές Εργασίες είναι δυνατόν να ανατεθούν στον Παραχωρησιούχο υπό την προϋπόθεση:

- (i) ότι αυτές κατάστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση του Έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην παρούσα Σύμβαση, λόγω απροβλέπτων περιστάσεων,
- (ii) ότι αυτές οι Συμπληρωματικές Εργασίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την παρούσα Σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για το Δημόσιο, ή
- (iii) όταν αυτές οι Συμπληρωματικές Εργασίες, μολονότι μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης, είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.

Ωστόσο, το σωρευτικό ποσό των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν δύναται να υπερβαίνει το 50 % του Τιμήματος Μελετών - Κατασκευών.

Σε περίπτωση που το Δημόσιο δώσει εντολή για Συμπληρωματικές Εργασίες (η «**Εντολή Συμπληρωματικών Εργασιών**»), η συνολική αξία των

οποίων δεν δύναται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 50% του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 18.6.3, είναι υποχρεωμένος να τις εκτελέσει.

18.6.2 Μόλις καταστεί εφικτό, και σε κάθε περίπτωση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από τη λήψη μιας Εντολής Συμπληρωματικών Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο:

(a) εάν, κατά την κρίση του οι Συμπληρωματικές Εργασίες συνεπάγονται:

1. Κατά την Περίοδο T1:

- (i) την μεταβολή του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών,
- (ii) την παράταση οποιασδήποτε προθεσμίας των Άρθρων 18.1 και 18.2 της παρούσας,
- (iii) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
- (iv) τυχόν επιπτώσεις επί των Εσόδων του Έργου Παραχώρησης.

2. Κατά την Περίοδο μετά το Πέρασ της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών:

- (i) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
- (ii) τυχόν επιπτώσεις επί των Εσόδων του Έργου Παραχώρησης.

(b) την εκτίμηση της σχετικής δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 18.6.4 της παρούσας και των τυχόν επιπτώσεων στη δαπάνη λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου ή/και στα Έσοδα του Παραχωρησιούχου.

18.6.3 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρνηθεί την εκτέλεση των Συμπληρωματικών Εργασιών, εάν η εκτέλεσή τους:

- (i) δύναται να τον εμποδίσει ολικώς ή μερικώς από την εκπλήρωση ουσιαδών υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο όλα τα στοιχεία επί των οποίων βασίζει αυτήν την εκτίμηση,

ή

- (ii) συνεπάγεται παράταση της συνολικής προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών μεγαλύτερης της προβλεπόμενης στο Άρθρο 26.4.4, συνυπολογιζομένων και άλλων παρατάσεων που τυχόν του έχουν ήδη χορηγηθεί λόγω Γεγονότων Καθυστερήσης.

18.6.4 Για τον υπολογισμό της δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών εφαρμόζονται:

- (i) οι τιμές του Τιμολογίου Εργασιών αναθεωρημένες κατά το χρόνο εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών, με την εκάστοτε ισχύουσα αναθεώρηση, ή
- (ii) σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε στοιχείο (ή στοιχεία) των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν καλύπτεται (ή δεν καλύπτονται) από το προαναφερόμενο Τιμολόγιο της Υπηρεσίας, η αποζημίωσή τους θα υπολογισθεί κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου.
- (iii) Η προκύπτουσα δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών περιλαμβάνει ανηγμένη και την αμοιβή των τυχόν συμπληρωματικών μελετών για εργασίες στην ζώνη του Έργου Παραχώρησης (ΕΠ) και προσαυξάνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Για Συμπληρωματικές Εργασίες εκτός (ΕΠ) η αμοιβή μελετών υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, και προσαυξάνεται ομοίως με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

18.6.5 Επιπτώσεις κατά την Περίοδο Λειτουργίας.

Οποιοσδήποτε τυχόν επιπτώσεις των Συμπληρωματικών Εργασιών επί της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου ή επί των Εσόδων του Παραχωρησιούχου λόγω Συμπληρωματικών Εργασιών που εκτελέστηκαν είτε κατά την Περίοδο Τ1, είτε κατά την Περίοδο Λειτουργίας, θα αποζημιώνονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 26.5 της παρούσας.

- 18.6.6** Εκτέλεση Συμπληρωματικών Εργασιών η οποία επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης.
- 18.6.7** Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο Τ1 διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 18.3 της παρούσας. Το Δημόσιο βαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού για την επίβλεψη αυτή. Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο μετά την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, διενεργείται από όργανα του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και συμπληρωματικά από τις διατάξεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων.
- 18.6.8** (1) Η δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτή εκάστοτε υπολογίζεται σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 18.6.4, επιμετράται και πιστοποιείται σε μηνιαία βάση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή αντίστοιχα, κατά την Περίοδο μετά το Πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, από το Δημόσιο, , βαρύνει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο και καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή λογαριασμού που συνοδεύεται από την αντίστοιχη ΒΠΕ_{ΣΕ} του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή, κατά τα ανωτέρω, του Δημοσίου.
- (2) Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών πέραν του ενός (1) μηνός από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τό-

κων επί του καθυστερουμένου ποσού, υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς. Σε περίπτωση όμως καθυστέρησης, κατά τα ανωτέρω, πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλόμενου ποσού δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων Ευρώ (€ 2.000.000,00), μη συνυπολογιζόμενων των κρατήσεων του Άρθρου 18.6.8 (3) και των τόκων της παρούσας παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση.

- (3) Για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εγγυητική επιστολή και κρατήσεις για την πραγματοποίηση της κάθε καταβολής ισχύουν τα ίδια με την καταβολή Χρηματοδοτικής Συμβολής. Οι κρατήσεις, στις οποίες εφαρμόζεται το Άρθρο 10.4.2 της παρούσας, επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 10.8.3 της παρούσας.

19. Υπεργολάβοι Παραχωρησιούχου

- 19.1** Ο Παραχωρησιούχος δε δικαιούται να αναθέτει σε υπεργολάβο την εκτέλεση ουσιώδους μέρους των συμβατικών του υποχρεώσεων, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου. Υπό την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή σχετικά με το αντικείμενο υπεργολαβίας, δεν απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου προκειμένου περί υπεργολάβων που έχουν ονοματιστεί με την Προσφορά, περιλαμβανομένου του Κατασκευαστή.
- 19.2** Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να αναθέσει σε υπεργολάβο ουσιώδες μέρος των συμβατικών του υποχρεώσεων, υποχρεούται να θέσει υπόψη του Δημοσίου όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για τον προτεινόμενο υπεργολάβο, όπως εμπειρία, προσωπικό που θα ασχοληθεί στο Έργο, εκπροσώπηση, οικονομικά στοιχεία, καθώς και τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προτίθεται να του αναθέσει. Το Δημόσιο αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών.
- 19.3** Εάν το Δημόσιο δεν απαντήσει μέσα στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, τεκμαίρεται ότι συναινεί.
- 19.4** Ο Παραχωρησιούχος παραμένει υπεύθυνος και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του από

την παρούσα Σύμβαση λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του εκτελείται από υπεργολάβο.

19.5 Επί πλέον, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την ευθύνη ώστε να εξασφαλίζεται με το υπεργολαβικό συμφωνητικό ότι:

19.5.1 Όλα τα δικαιώματα του Δημοσίου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση ισχύουν και έναντι του υπεργολάβου και αποτελούν και δικές του υποχρεώσεις.

19.5.2 Το υπεργολαβικό συμφωνητικό δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα στους εκεί συμβαλλόμενους έναντι του Δημοσίου.

19.5.3 Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παρούσας Σύμβασης οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο:

(i) Το Δημόσιο δικαιούται, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, να συνεχίσει την εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού κατά το ανεκτέλεστο από τον υπεργολάβο μέρος του, υπεισερχόμενο στη θέση του Παραχωρησιούχου, με τους ίδιους ή, κατόπιν συμφωνίας με τον υπεργολάβο, με ευνοϊκότερους όρους. Εάν το Δημόσιο επιλέξει να μην συνεχίσει την εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού δεν ευθύνεται απέναντι στον υπεργολάβο, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση απέναντί του.

(ii) Το Δημόσιο δεν ευθύνεται, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση που τυχόν απορρέει από το εκτελεσμένο - εκ μέρους του υπεργολάβου - μέρος του υπεργολαβικού συμφωνητικού, για το οποίο ο Παραχωρησιούχος και μόνον αυτός υπέχει κάθε ευθύνη.

(iii) Εφόσον τούτο ζητηθεί από το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και ο υπεργολάβος είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στο Δημόσιο κάθε πληροφορία σχετική με την εξέλιξη του υπεργολαβικού συμφωνητικού.

19.6 Το Δημόσιο δεν δικαιούται να παρεμβαίνει στις σχέσεις Παραχωρησιούχου και υπεργολάβου παρά μόνον όταν:

- (i) παραβιάζονται ουσιωδώς από τον υπεργολάβο όροι της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει προηγουμένως ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να αρθεί η παραβίαση των όρων της Σύμβασης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,
- (ii) υπάρχουν λόγοι παρέμβασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 20 της παρούσας.

Οι παρεμβάσεις του Δημοσίου μπορεί να φθάνουν μέχρις αξίωσης για άμεση αντικατάσταση του υπεργολάβου.

Η παρέμβαση ή μη του Δημοσίου δεν αίρει ούτε αποδυναμώνει τις ευθύνες του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

- 19.7** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δημόσιο επικυρωμένο αντίγραφο όλων των συμβάσεων που καταρτίζει για την εκμετάλλευση των ΣΕΑ ή για οποιαδήποτε άλλη επιτρεπόμενη από την παρούσα εκμετάλλευση του Έργου, εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή τους.

20. Παρέμβαση του Δημοσίου

20.1 Υποχρεώσεις του Δημοσίου

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, το Δημόσιο δεσμεύεται ότι κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ούτε αυτό ούτε οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή θα παρέμβει ή/και θα διακόψει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου. Οποιαδήποτε παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης εκ μέρους του Δημοσίου και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του Άρθρου 26, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

20.2 Επιτρεπόμενη Παρέμβαση

Κατ' εξαίρεση, το Δημόσιο δύναται να παρεμβαίνει ή/και να διακόπτει τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ανέχεται τέτοια παρέμβαση ή/και διακοπή από το Δημόσιο:

- 20.2.1** Σε περίπτωση πολέμου (είτε κηρυγμένου είτε ακήρυκτου), εισβολής, ένοπλης σύρραξης ή ενέργειας ξένου εχθρού, επιστράτευσης οφειλομένης σε εξωτερικούς κινδύνους, αποκλεισμού, εμπορικού αποκλεισμού, επανάστασης,

στάσης, εξέγερσης, κοινωνικής αναταραχής, δολιοφθοράς, τρομοκρατικών ενεργειών ή απειλής οποιουδήποτε από αυτά, εφόσον συμβαίνουν εντός Ελλάδας ή εμπλέκεται ή επηρεάζεται άμεσα η χώρα, καθώς και σε κάθε περίπτωση εθνικού συμφέροντος ή προφανούς απειλής για την δημόσια τάξη και την εθνική ασφάλεια και άμυνα.

20.2.2 Σε περίπτωση που:

- (i) το Δημόσιο έχοντας εκτιμήσει όλους τους σχετικούς παράγοντες και συνθήκες θεωρεί εύλογα ότι:
 - (a) ο Παραχωρησιούχος παραβιάζει κάποια από τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο που προκαλεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια των Χρηστών, ή
 - (b) ως αποτέλεσμα μιας πράξης ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (ανεξαρτήτως του εάν συνιστά παράβαση υποχρέωσής του από την παρούσα Σύμβαση) έχει προκληθεί ουσιώδης ζημία ή όχληση (ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να προκληθεί τέτοια) στο Περιβάλλον ή υπάρχει άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια των Χρηστών, των εργαζομένων στο Έργο ή τρίτων και, κατά την εύλογη γνώμη του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής, το επίπεδο της σοβαρότητας της ζημίας, της όχλησης ή του κινδύνου δικαιολογεί την εκ μέρους του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής παρέμβαση ή διακοπή,
- (ii) αυτή η παράβαση ή κατάσταση είναι δεκτική άρσης ή αποκατάστασης από τον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο ειδοποιεί εγγράφως τον Παραχωρησιούχο και του δίνει εντολή να άρει ή αποκαταστήσει αυτή την παράβαση ή κατάσταση εντός τακτής προθεσμίας (που εύλογα καθορίζεται με γνώμονα την σοβαρότητα της κατάστασης) και/ή να λάβει μέτρα

για να εξουδετερώσει τον κίνδυνο ή να αποκαταστήσει τη ζημία ή την όχληση και,

- (iii) παρόλο που τέτοια ειδοποίηση του έχει επιδοθεί από το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος δεν έχει αποκαταστήσει την παράβαση αυτή εντός της τακτής προθεσμίας που περιέχεται στην ειδοποίηση.

20.2.3 Εάν ο Παραχωρησιούχος ουσιαδώς διακόψει την εκτέλεση των Κατασκευών Περιόδου Τ1 για συνεχή χρόνο μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών, εκτός αν η διακοπή αυτή είναι αποτέλεσμα ενός Γεγονότος Καθυστερήσης ή Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

20.2.4 Εάν κατά τη διάρκεια της Περιόδου Λειτουργίας, και εκτός των περιπτώσεων εκτέλεσης κατεπειγουσών εργασιών ή Προγραμματισμένης Συντήρησης, ή Ασκήσεως Ετοιμότητας, το ΕΠ ή ουσιώδες τμήμα του παραμένει κλειστό για την κυκλοφορία, χωρίς τις προβλεπόμενες από τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, για περισσότερες από τρεις (3) συνεχείς ώρες, ανεξάρτητα από το εάν έχει προηγηθεί ειδοποίηση του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο που αξιώνει από αυτόν να ανοίξει και να λειτουργήσει το ΕΠ ή το συγκεκριμένο τμήμα αυτού.

20.2.5 Όσο διαρκεί κάποιο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, αλλά μόνο εφόσον:

- (i) ο Παραχωρησιούχος ζητά την παρέμβαση του Δημοσίου, ή
- (ii) το ΕΠ ή ουσιώδες τμήμα του παραμένει κλειστό ή ουσιαστικά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς κυκλοφορία για περισσότερες από είκοσι τέσσερις (24) συνεχόμενες ώρες.

20.3 Ενέργειες του Δημοσίου

20.3.1 Μόλις συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 20.2, το Δημόσιο μπορεί να θέσει το ΕΠ ή το επηρεαζόμενο τμήμα του υπό τον άμεσο έλεγχο ή διαχείρισή του και (αν αρμόζει) μπορεί το ίδιο ή μέσω οποιουδήποτε τρίτου προσώπου να λάβει

οποιοδήποτε αναγκαίο μέτρο για την άρση των συνθηκών που οδήγησαν σε αυτήν τη διακοπή ή παρέμβαση.

- 20.3.2** Καμία διακοπή ή παρέμβαση δεν θα είναι διάρκειας ή έκτασης μεγαλύτερης από αυτή που εύλογα απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που έδωσαν αφορμή στην ανάγκη για διακοπή ή παρέμβαση.

20.4 Κάλυψη Εξόδων και Δαπανών

Σε περίπτωση οποιασδήποτε διακοπής ή παρέμβασης του Δημοσίου:

- (i) εξαιτίας ενός γεγονότος που καθορίζεται στα Άρθρα 20.2.1 ή 20.2.5, εκτός και αν η παρέμβαση ή η διακοπή σχετίζεται με κάποια παράβαση του Παραχωρησιούχου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 22 (Ανωτέρα Βία),
- (ii) εξαιτίας αντισυμβατικής ενέργειας ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (περιλαμβανομένων των γεγονότων που αναφέρονται στα Άρθρα 20.2.2, 20.2.3 και 20.2.4), ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα έξοδα και τις δαπάνες της παρέμβασης ή διακοπής για την άρση της παράβασης, εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου που θα συνοδεύεται από τα παραστατικά δαπανών και εξόδων.

20.5 Διαφωνία

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη συνδρομή λόγων εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Άρθρου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να προσφύγει στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μέσα σε επτά (7) ημέρες από την τη διακοπή / παρέμβαση του Δημοσίου. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφανθεί υπέρ του Παραχωρησιούχου, και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι οικείες προϋποθέσεις του Άρθρου 26, η παρέμβαση του Δημοσίου θα συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου. Αν το ζήτημα δεν παραπεμφθεί στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών μέσα στην προθεσμία αυτή των επτά (7) ημερών, θεωρείται ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποδεχτεί πως η διακοπή ή η παρέμβαση είναι επιτρεπτή και ότι δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για αυτές. Παρά την οποιαδήποτε παραπομπή τέτοιων ζητημάτων στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, το Δημόσιο δικαιούται να ασκεί τα κατά το παρόν Άρθρο δικαιώματά του μέχρις

όπου η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών εκδώσει το Πόρισμά της.

21. Ασφαλίσεις

- 21.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί, αποκλειστικά με δική του δαπάνη, καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (ή οποιαδήποτε αργότερη ημερομηνία ενδέχεται να συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου) έως τη λήξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης τις υποχρεωτικές από τον νόμο καθώς και τις οριζόμενες από την παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεις, σύμφωνα με το Προσάρτημα 7 της παρούσας Σύμβασης (Απαιτήσεις Ασφάλισης).
- 21.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο, ούτε περιορίζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.
- 21.3 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα καταρτίζονται εγγράφως και θα τυγχάνουν της εγκρίσεως του Δημοσίου, η οποία θα έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους του αποδοχής ότι ανταποκρίνονται επαρκώς στους όρους της παρούσας Σύμβασης. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία την έγκριση των εν λόγω ασφαλιστικών συμβάσεων.
- 21.4 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι όλες οι ασφαλίσεις οι οποίες προβλέπονται στα πλαίσια της παρούσας Σύμβασης θα τοποθετούνται μέσω μεσιτών ή άλλων διαμεσολαβητών ασφάλισης και με αναγνωρισμένους ασφαλιστές ή αντασφαλιστές, τους οποίους θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή να καθυστερεί αδικαιολόγητα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διαθέτει οποιαδήποτε στοιχεία ή πληροφορίες ζητήσει το Δημόσιο σχετικά με τους ασφαλιστές, τους αντασφαλιστές ή τους διαμεσολαβητές.
- 21.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει εγκαίρως στο Δημόσιο κάθε πληροφόρηση που εύλογα θα ζητηθεί από το Δημόσιο σχετικά με τις ασφαλίσεις και θα εξασφαλίσει ότι δεν θα λαμβάνουν χώρα μειώσεις ή περιορισμοί στη συμφωνηθείσα παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη.
- 21.6 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:

- 21.6.1 λαμβάνει υπ' όψιν του και να συμμορφώνεται με όλες τις περί ασφαλίσεων διατάξεις του νόμου.
- 21.6.2 συμμορφώνεται απολύτως με όλα τα εκ του νόμου και των ασφαλιστικών συμβάσεων ασφαλιστικά βάρη,
- 21.6.3 εξασφαλίζει ότι έχουν παρασχεθεί και θα συνεχίσουν να παρέχονται στους ασφαλιστές όλες εκείνες οι πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να μην μπορεί να τεθεί υπό οποιαδήποτε αμφισβήτηση η ισχύς των ασφαλιστικών καλύψεων,
- 21.6.4 να αποφεύγει οποιαδήποτε ενέργεια, πράξη ή παράλειψη η οποία θα θέσει ή θα μπορούσε να θέσει σε αμφισβήτηση την ισχύ των ασφαλιστικών καλύψεων, εν όλω ή εν μέρει, και
- 21.6.5 να συμμορφώνεται πλήρως με οποιεσδήποτε συμφωνημένες υποδείξεις ή όρους των ασφαλιστών.
- 21.7 Οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα υποβάλλονται στο Δημόσιο εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία ενάρξεως της ασφαλιστικής κάλυψης και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Κατά την υποβολή, είναι επιτρεπτό η ασφαλιστική σύμβαση να έχει τη μορφή δεσμευτικώς υπογεγραμμένου σχεδίου ασφάλισης, αλλά σε κάθε περίπτωση η πλήρης ασφαλιστική σύμβαση θα πρέπει να υποβληθεί στο Δημόσιο προς τελική έγκριση σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη ισχύος της κάλυψης.
- 21.8 Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας μεταβληθούν ουσιασώς στη διεθνή ασφαλιστική αγορά οι συνθήκες ασφάλισης των κινδύνων για τους οποίους υποχρεούται από την παρούσα Σύμβαση να διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη ο Παραχωρησιούχος, έτσι ώστε είτε το κόστος της ασφάλισης να καθίσταται «υπερβολικό» για τον Παραχωρησιούχο είτε μια κάλυψη να καθίσταται «μη διαθέσιμη», τότε το Δημόσιο δικαιούται, είτε να καταβάλει το ίδιο το πρόσθετο κόστος των ασφαλίσεων ώστε να διατηρηθεί σε ισχύ η ασφαλιστική κάλυψη ή άλλως υποχρεούται να απαλλάξει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να διατηρεί ασφαλισμένο τον εν λόγω κίνδυνο εν όλω ή εν μέρει.
- 21.9 Για τους σκοπούς της προηγούμενης παραγράφου συμφωνείται ότι:

- (i) «μη διαθέσιμη» καθίσταται μια ασφαλιστική κάλυψη εάν αυτή δεν διατίθεται από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο και, στο μέτρο που η ασφαλιστική κάλυψη δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί, με όρους ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που απαιτείται να εξασφαλίσει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.
- (ii) το κόστος της ασφάλισης θα θεωρείται «υπερβολικό» εάν η ασφάλιση αυτή καθίσταται διαθέσιμη από αναγνωρισμένους ασφαλιστές που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor όχι χαμηλότερο του BBB+ με ασφάλιστρο το οποίο είναι τουλάχιστον διπλάσιο σε τιμές Ημέρας Τιμής Βάσης από το προβλεπόμενο στο χρηματοοικονομικό μοντέλο του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό θα έχει επικαιροποιηθεί, τόσο κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης όσο και κατά την Ημερομηνία Πέρατος Περιόδου Μελετών Κατασκευών, ώστε να εμφανίζει το εκάστοτε πράγματι καταβαλλόμενο από τον Παραχωρησιούχο ασφάλιστρο ανά ασφαλιζόμενο κίνδυνο. Η σύγκριση του κόστους θα αφορά ασφαλιστική κάλυψη με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο.

21.10 Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με το αν μια κάλυψη είναι «μη διαθέσιμη» και σε ποιο βαθμό, καθώς και με το αν το κόστος μιας καλύψεως είναι «υπερβολικό», τα Μέρη θα απευθύνονται σε μια ανεξάρτητη διεθνή ασφαλειομεσιτική εταιρία (broker) με εμπειρία σε θέματα ασφαλίσσεων μεγάλων έργων με παραχώρηση, που θα γνωμοδοτεί ως προς το ζήτημα επί του οποίου παρουσιάστηκε διαφωνία. Το Μέρος που επιθυμεί να απευθυνθεί στην ασφαλειομεσιτική εταιρία, γνωστοποιεί εγγράφως την πρόθεσή του

στο άλλο Μέρος, ώστε να συμφωνήσουν από κοινού ποια θα είναι η εταιρία αυτή και εάν δεν υπάρξει συμφωνία επ' αυτού, την ασφαλειομεσιτική εταιρία θα ορίζει ο Πρόεδρος των Lloyd's του Λονδίνου. Η ασφαλειομεσιτική εταιρία θα γνωμοδοτήσει ως ανεξάρτητος ειδικός και όχι ως διαιτητής. Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ειδικού θα εφαρμοστεί από τα Μέρη έως ότου το θέμα λυθεί οριστικά με τη διαδικασία του Άρθρου 33.3, εφ' όσον κάποιο Μέρος επιθυμεί να προσφύγει σε αυτήν. Η δαπάνη της εξασφάλισης της γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ειδικού θα βαρύνει εξ ίσου το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

- 21.11** Ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να επιβεβαιώνει εγγράφως στο Δημόσιο την ανανέωση ή παράταση (κατά περίπτωση) των ασφαλιστικών συμβάσεων τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την ημερομηνία λήξεώς τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για τις οποιεσδήποτε τροποποιήσεις ενδεχομένως επέρχονται ως προς την έως τότε ισχύουσα κάλυψη και υποβάλλοντας προς έγκριση το ανανεωτήριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή την πρόσθετη πράξη παράτασης αντίστοιχα, το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες πριν από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος των καλύψεων που παρέχονται με αυτά. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση αυτή χωρίς εύλογη αιτία.
- 21.12** Σε περίπτωση που και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει ενημερώσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο για την πρόθεσή του να συνάψει την εν λόγω ασφάλιση ή να καταβάλει τα εν λόγω ασφάλιστρα και έχει και έχει παράσχει στον Παραχωρησιούχο προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών για να πράξει το ίδιο:
- (i) είτε το Δημόσιο διαπιστώσει οποτεδήποτε ότι οποιαδήποτε εκ των προβλεπόμενων στην παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεων δεν έχει συναφθεί ή έχει παύσει να ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, ή δεν έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση, και προβεί το ίδιο στη σύναψη των σχετικών ασφαλιστικών συμβάσεων, όπως δικαιούται με την παρούσα παράγραφο, καταβάλλοντας τα αντίστοιχα ασφάλιστρα,
 - (ii) είτε ο Παραχωρησιούχος αμελεί ή για οποιοδήποτε λόγο δεν καταβάλει οφειλόμενα ασφάλιστρα, και το Δημόσιο προβεί σε καταβολή των ασφαλιστρών στους Ασφαλιστές για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, όπως δικαιούται με την